

Болсынбекова Г.А.
Alikhan Bokeikhan University
Қазақстан, Семей
(e-mail:bolsynbekovag@mail.ru)

КӘСІПОРЫННЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖӘНЕ ИННОВАЦИЯЛЫҚ САЯСАТЫ

Аннотация. Инвестиция - кірістерді алу үшін шаруашылық қызметке салынған активтердің барлық түрлері, экономикалық анықтамаға сәйкес тіркелген және айналым капиталын құру, кеңейту немесе қайта құру және жаңғырту құны. Инвестициялық саясаттың ерекшелігі шетелдік инвестициялардың үлесін ұлғайту, ауыл шаруашылығының негізгі салаларында инвестиция салу, негізгі құралдардың белсенді бөлігіне ұзақ мерзімді инвестициялардың үлесін ұлғайту, экономиканы жақсартудың маңызды негізі бола алады. Инновация саласында ерекшеліктері қарастыра отырып, инновациялық қызмет - жаңа өнім алу мақсатында ғылыми, ғылыми-техникалық және интеллектуалдық әлеуетті пайдалану жөніндегі іс-шаралар жүйесі деуге болады. Қазақстан Республикасының экономикасын жетілдірудің негізгі бағыты экономиканың әртүрлі салаларындағы кәсіпорындардың инновациялық белсенділігін арттыру болуы тиіс. Ол мемлекеттік шаралар жүйесін жетілдіру, инновациялық даму стратегиясын қалыптастыру. Осы мәселелерді зерделеу қажетті маңыздылыққа, өзектілікке ие.

Түйінді сөздер: инвестиция, инвестициялық саясат, инновациялық қызмет және саясат

Болсынбекова Г.А.
Alikhan Bokeikhan University
Қазақстан, Семей
(e-mail:bolsynbekovag@mail.ru)

ИНВЕСТИЦИОННАЯ И ИННОВАЦИОННАЯ ПОЛИТИКА ПРЕДПРИЯТИЯ

Аннотация. Инвестиция-все виды активов, вложенных в хозяйственную деятельность для получения доходов, стоимость создания, расширения или реконструкции и модернизации фиксированного и оборотного капитала в соответствии с экономическим определением. Специфика инвестиционной политики может стать важной основой для увеличения доли иностранных инвестиций, инвестирования в основные отрасли сельского хозяйства, увеличения доли долгосрочных инвестиций в активную часть основных средств, улучшения экономики. Рассматривая особенности в сфере инноваций, можно сказать, что инновационная деятельность - это система мероприятий по использованию научного, научно-технического и интеллектуального потенциала с целью получения нового продукта. Основным направлением совершенствования экономики Республики Казахстан должно стать повышение инновационной активности предприятий различных отраслей экономики. Это совершенствование системы государственных мер, формирование стратегии инновационного развития. Изучение этих вопросов имеет необходимую значимость, актуальность.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная политика, инновационная деятельность и политика

Bolsynbekova G.A.
Alikhan Bokeikhan University
Kazakhstan, Semey
e-mail:bolsynbekovag@mail.ru

INVESTMENT AND INNOVATION POLICY OF THE ENTERPRISE

Abstract. Investment-all types of assets invested in business activities to generate income, the cost of creating, expanding or reconstructing and modernizing fixed and working capital in accordance with the economic definition. The specifics of investment policy can become an important basis for increasing the share of foreign investments, investing in the main branches of agriculture, increasing the share of long-term investments

in the active part of fixed assets, and improving the economy. Considering the features in the field of innovation, we can say that innovation activity is a system of measures to use scientific, scientific, technical and intellectual potential in order to obtain a new product. The main direction of improving the economy of the Republic of Kazakhstan should be to increase the innovative activity of enterprises in various sectors of the economy. This is the improvement of the system of state measures, the formation of an innovative development strategy. The study of these issues has the necessary significance and relevance.

Keywords: investments, investment policy, innovation and policy

Инвестиция ұғымы табыс алу және әлеуметтік нәтижеге қол жеткізу мақсатында кәсіпкерлік кәсіпорындарына салынатын ақша қаражаты, мақсатты банк салымдары, жарналар, акциялар мен өзге де құнды қағаздар, технологиялар, машиналар, жабдықтар, лицензиялар, оның ішінде тауарлық белгілерге берілетін лицензиялар да бар, несиелер немесе өзге мүлік не мүліктік құқықтар, зияткерлік құндылықтарды білдіреді. Инвестициялық қызмет нысаналары болып жаңадан құрылған және жетілдіріліп жатырған негізгі қорлар мен айналымдық капитал, құнды қағаздар, мақсатты ақша салымдары, ғылыми-техникалық өнім, меншіктің өзге нысаналары, сонымен қатар мүліктік құқықтар мен зияткерлік меншікке берілетін құқықтар табылады. Бұл инвестициялар жеке капиталды ұлғайтуға, өзгелері - өндірістік базаны күрделі құрылыс үшін жабдық және жер сатып алу арқылы ұлғайтуға бағытталады. Кәсіпорындардың инвестицияларға қажеттіліктері үнемі өсіп отырады, яғни өндірісті (өндірістік қуаттарды) жаңа өндірісті ұйымдастыру және дамыту, өндірісті техникалық жағынан дайындау, пайда табу және экологиялық, әлеуметтік және т.б. сияқты басқа да соңғы нәтижелерді алу мақсатында әртүрлі бағдарламалар мен жеке іс-шаралар (жобалар) жүзеге асырылады.

Жұмыстарды жоба негізінде

ұйымдастыру қызметкерлердің жаңа мүмкіндіктері мен таланттарын ашады, оларға жобаларды басқаруда бастамашылдықтары мен жауапкершіліктерін, басқарушылық қабілеттіліктерін көрсетуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар жобаларды ұйымдастырудың әдістемесімен танысу тек корпоративтік емес, сондай-ақ жеке жобаларды басқару дағдыларын меңгеруге жол ашады. Нарықтық экономика жағдайында біздер нарықтық категорияларға сүйенеміз, басқару мәселелерін зерттеудің мақсаттарын, яғни қолда бар шектеулі ресурстарды тиімді және пайдалы қолдану, жоғары табыс алу мақсаттарын белгілейміз. Бұл мақсат біздің мінез-құлқымыздың ұтымдылығына және ресурстарды пайдаланудың альтернативті тәсілдерін іздеуге себеп болады. Мұндай тәсіл белгілі бір жобаларды жүзеге асырумен байланысты [1].

Қаржы анықтамасы бойынша инвестициялар - кірістерді алу үшін шаруашылық қызметке салынған активтердің (қорлардың) барлық түрлері, экономикалық анықтамаға сәйкес тіркелген және айналым капиталын құру, кеңейту немесе қайта құру және жаңғырту құны.

Инвестициялар жобаны іске асыру кезеңі, иелену, өндіріс көлемі, бағдарлау, мемлекеттік немесе жеке қатысу дәрежесі, мемлекет қатысуының сипаты мен дәрежесі, қаражаттарды қайтару, түпкілікті

нәтижелердің тиімділігі және басқа да ерекшеліктері бойынша жіктеледі. Жобаның аяқталуы жобаны іске асырудың нәтижесі болып табылады. Жобаның жабылуы төмендегі кезеңдерден тұрады: – жобаның қаржылық есебін тексеру; – паспорттау; – іске асырылмаған міндеттерді айқындау; – іске асырылмаған мақсаттарды аяқтау (тапсырыс берушінің талабына сай қателіктер мен ағаттықтарды жою, қаржылық міндеттер шеңберінде қатынасты қалыпқа келтіру; тапсырыс берушімен орындаушыға шағым түсіру; төлемақы төлеу; т.б.); – кепілдік бойынша қызмет көрсету; – қорытынды есеп жүргізу; – қорытынды баяндама – есепті дайындау. Жобаның аяқталуы немесе іске асырылған жұмыстарды бақылау – жобаны басқарудың соңғы кезеңі. Бұл кезеңде шағымдануға емес, атқарылған жұмысты жақсартуға ерекше көңіл бөлу керек [1].

Барлық инвестициялар екі негізгі топқа бөлінеді: нақты және портфельді.

Нақты инвестициялар - негізінен өндіріс құралдары мен тұрғындар тұтынатын тауарлардың тікелей қорларының (капиталының) ұзақ мерзімді инвестициялары. Олар қаржылық инвестицияларды нақты, әдетте, ұзақ мерзімді жобаға жатқызады және әдетте нақты активтерді сатып алуға байланысты. Сонымен қатар қарыздық капиталды, оның ішінде банктік қарызды пайдалануға болады. Бұл жағдайда банк нақты инвесторға айналады. Нақты инвестициялар кейде тікелей деп аталады, өйткені олар өндіріс процесіне тікелей қатысады, мысалы,

ғимараттарға, жабдықтарға, инвентаризацияға және т.б. Кәсіпорынның әдіснамасына сәйкес, тікелей инвестицияларға компания капиталының төрттен бірінен астамын құрайтын инвестициялар кіреді.

Портфельдік инвестициялар - бұл, мысалы, портфельді қалыптастыру және бағалы қағаздарды және басқа да активтерді сатып алуды қамтитын жобаларға капиталды инвестициялау. Бұл жағдайда инвестордың басты міндеті қор нарығында бағалы қағаздарды сатып алу және сату арқылы жүзеге асырылатын оңтайлы инвестициялық портфельді қалыптастыру және басқару болып табылады. Портфель бұл жағдайдатүрлі инвестициялық құндылықтардың жиынтығы болып табылады. Қаржылық активтерге инвестициялар, басқа фирмалардың істеріне қатысу құқығын алу, мысалы, олардың акцияларын сатып алу, басқа бағалы қағаздар, сондай-ақ қарыздық құқықтар қаржы инвестициялары деп аталады. Экономикалық басқару әдістерін кеңінен қолдану, дағдарысты жағдайларды жеңу және нарықтық қатынастарға көшу тұрғысынан болашақ инвестициялық саясаттың ғылыми тұрақтылығын қамтамасыз ету, инвестицияларды жоспарлау және болжау тәжірибесін жаңа экономикалық механизмге қосу, инвестицияларды ұтымды пайдалануды қамтамасыз ету, олардың тиімділігін әлеуметтік маңызды бағыттардың бірі ретінде арттыру қажет. Ол елдің экономикалық дамуына бағытталады.

Қазіргі жағдайда инвестициялық саясаттың ерекшелігі шетелдік инвестициялардың үлесін

ұлғайту, техникалық қайта жарақтандыруға және қолданыстағы кәсіпорындардың (салалардың) реконструкциясына және тиісінше жаңа құрылыстың төмендеуіне байланысты инвестициялар салу болып табылады, сол сияқты машина жасаудың, ауыл шаруашылығының негізгі салаларында инвестициялар салу; ресурстарды өндіретін, қайта өңдейтін және тұтынатын өндірістердегі (соңғы пайдасына) күрделі салымдар құрылымын жетілдіру; негізгі құралдардың белсенді бөлігіне ұзақ мерзімді инвестициялардың үлесін ұлғайту. Инвестициялық қызметті мемлекеттік реттеу салық салу механизмі, амортизациялық саясат, инвестицияларды қаржыландыруға бюджеттік қаражат бөлу арқылы экономикалық әдістермен жүзеге асырылуға тиіс.

Инновациялық қызметті тиімді басқару үшін инновацияны толықтай меңгеру қажет. Ол үшін біріншіден, инновациядан технологиялық үрдістердегі өнімдердің өзгеруілерін айыра білу керек: (мысалға, эстетикалық өзгерістер - түсі, формасы және де сондай сияқты); өнімдердің сыртқы немесе мәнсіз технологиялық, яғни параметрлеріне, құрамына, өнім құнына, оған енетін материалдар мен компоненттер құрамына аса ықпал етпейтін, өз қызметін өзгеріссіз күйде атқаратынын; берілген кәсіпорында бұрын шығарылмаған өндірісті меңгеру есебінен номенклатураның кеңеюінен; өнімдер нарықтарында әйгілі, ағымды сұранысты қанағаттандыру мен кәсіпорынның пайдасын көтерілу мақсатында.

Инновациялық қызметті жүзеге

асыру мүмкіндігі кәсіпорын қазіргі уақытта оның мәні, құрылымы мен мазмұнына қатысты оның инновациялық әлеуетіне байланысты мамандар мен зерттеушілердің пікірлерінің алуан түрлілігі бар. Негізгі сипаттамалары мен негізгілерін анықтау үшін "инновациялық әлеует" ұғымын құрайтын элементтер және оның анықтамасына қолданыстағы теориялық тәсілдерге талдау жасады [2].

Инвестициялық саясаттың жоспарлы бағыттарын іске асыруды тиісті министрліктерді қоса алғанда, жобаларды экономикалық, ақпараттық және басқарушылық қолдау саласында жұмыс істейтін отандық ұйымдардың түрлері көтеруге тиіс және өз жұмысын жобалық негізде негіздейтін жаңа нарықтық құрылымдарды қалыптастыру, әлемдік практиканы кеңінен қолданатын шетелдік мердігерлер мен инвесторлардың жеке жобаларын жүзеге асыруға белсенді қатысу, инвестициялық жобаларды қаржыландыруды жоспарлау және бөлу жүйесін қайта құру. Инвестиция капитал салымдарын жүзеге асыру қажеттігін негіздеу тұрғысынан алғанда да, сонымен қатар қажетті қаржылық ресурстардың тиімділігі мен оларды тартуды бағалау тұрғысынан алғанда да мейлінше күрделі. Кәсіпорын инвестициялардың көлемін, бағыттарын, мөлшерлерін және тиімділігін дербес анықтайды. Ол өз білгенінше конкурстық келісім негізінде өзіне инвестицияларды жүзеге асыру үшін қажетті жеке, заңды тұлғаларды тартады.

Инновация - инновациялық

қызметтің жаңа немесе жетілдірген өнім, технологиялық үрдіс түрінде іске асырылған нәтижесі. Инновация-адамның зияткерлік іс-әрекетінің, қиялының, шығармашылығының нәтижесі. Инновациялар нарыққа жаңа пайдалы қасиеттері бар өнімдер түрінде шығарылады. Инновациялық қызмет дегеніміз өндірісті және қоғамды басқарудың әртүрлі салаларына жаңа идеяларды, ғылыми білімдерді, технологиялар мен өнім түрлерін енгізуге бағытталған қызмет.

Кәсіпорынның инновациялық қызметі - жаңа немесе жетілдірілген өнім алу мақсатында ғылыми, ғылыми-техникалық және интеллектуалдық әлеуетті пайдалану жөніндегі іс-шаралар жүйесі болып табылады.

Инновация түрлері пайда болу себептері бойынша реактивті және стратегиялық болып келеді.

Стратегиялық инновациялар, әдетте, келешегі бар және кәсіпорынның немесе ұйымның өнімі немесе қызметінің бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз етуге арналған. Стратегиялық инновациялар бәсекелестер алдында болашақта басымдылыққа ие болуы үшін кәсіпорынға енгізілуі.

Реактивті инновациялар бәсекелестердің әрекеттеріне жауапты реакция түрінде болады және стратегиялық инновациялар тәрізді өнімнің немесе қызметтің бәсекеге қабілеттілігін арттыруға бағытталған.

Инновацияның келесі кең таралған түрлерін атап өтуге де болады.

1. Өнім инновациясы - өндірістің жаңа түрінің пайда болуына

байланысты өнім және оның қызметі, жаңадан әзірленген өнімдер, қызметтер.

2. Үдерістік (процесстік) - жаңа технологияның қолданылуы, басқару құрылымы мен ұйымының өндірісін, өнімнің және қызметтің ресурстарын сақтау әдісі.

3. Маркетингтік. Маркетингтік инновациялар өнімнің дизайнын жақсартуға, нарықта жылжытуға, баға белгілеуге, аудиторияны кеңейтуге және сатудан түсетін кірісті арттыруға қатысады.

4. Ұйымдастырушылық инновациялар бизнес-процестерді жақсартудан, жаңа HR тәжірибелерін немесе компаниялардың сыртқы байланыс әдістерін енгізуден тұрады. Сондай-ақ жаңа басқару құралдарын пайдалану т.б.

Инновация нарықтың қажеттіліктерін қанағаттандыруда бәсекелестік басымдығын қамтамасыз ету үшін өндіріс технологияларын жаңартып, персоналдың білімі мен біліктілігін қадағалауы кәсіпорынның стратегиялық дамуы болып табылады. Идея сұранысқа ие өнімге айналған кезде инновацияға айналады. Инновация таңдалған саладағы трендтерге сәйкес келуі керек және экономикалық тұрғыдан сұранысқа ие болуы керек, аудиторияға жетіспейтін нәрсені ұсынуы керек. Инновация көбінесе өнертабыстармен, ашылулармен немесе модернизациямен шатастырылады, бірақ бұл ұғымдар арасында әлі де айырмашылықтар бар. Инновациялар бұрыннан бар эле-менттерді түбегейлі жаңа комби-нацияларға біріктірудің арқасында пайда болады. Инновациялық инфрақұрылым – ҚР

инновациялық қызметке маманданған, бір-бірімен өзара байланысқан субъектілер жүйесі.

Инфрақұрылым түсінігі инновациялық кәсіпкерлік қызметтің дұрыс, тиімді жүзеге асырылуын қамтамасыз ететін салалар, кәсіпорындар мен ұйымдардың жиынтығын білдіреді.

«Инновациялық инфрақұрылым – ұлттық шекара шегіндегі өзара бір-бірімен байланысқан, ақпараттық қамтумен айналысатын, ғылыми білім мен технологияны өндіретін және жүзеге асыратын құрылымдар (ұйымдар) жүйесі». Инновациялық инфрақұрылым – инновациялық үрдістің жүзеге асырылу жағдайына әсер ететін құқықтық, қаржылық, әлеуметтік-экономикалық және ақпарат институттарының жиынтығын қамтитын ұлттық инновациялық жүйенің маңызды құрамдас бөлігі. Инновациялық жүйе - әдетте, инновациялық қызметпен қатар жүретін элементтерді, сонымен қатар, компанияның реттеуші құжаттарын бекітетін өзара ішкі қарым-қатынасты түсінеміз.

Инновациялық үдеріс – кең ұғым. Оны түрлі бағыттарда және өндірісте түрлі деңгейде қарастыруға болады. Біріншіден, оны ғылым, зерттеу, ғылыми-техникалық және өндірістік қызметті біріңғай жүйеде жүзеге асыру ретінде, екіншіден, инновациялық үдерісті жаңа енгізілулердің өмірлік циклі идеясының пайда болуынан бастап оның әзірлеп, енгізілуіне дейінгі уақыт кезеңдері ретінде қарастыруға болады.

Жалпы алғанда, инновациялық үдеріс - бұл оқиғалардың жүйелі

тізбегі, оның барысында жаңалық идеядан нақты өнім, технология немесе қызметке дейін «пісіп жетіледі» және өндірістік шаруашылық тәжірибеде таратылады. Инновациялық үдеріс енгізілумен, жаңа өнімнің, қызметтің нарыққа бірінші шығуымен немесе жаңа технологияның жобалық қуаттылығына жеткізілуімен аяқталмайды. Бұл үдеріс енгізілгеннен кейін де үзілмейді, өйткені экономикада жаңа енгізілу тарау мүмкіндігіне қарай жетілдіріледі, неғұрлым нәтижесі жоғары бола түседі, бойына өзінің қолданылуына жаңа салалар мен жаңа нарықтар, солармен қатар жаңа тұтынушылар ашатын жаңа тұтынушылық қасиеттерді жинайды.

Инновациялық үдерістерді зерттеудегі маңызды бағыт – олардың жүзеге асуына мүмкіншілік немесе кедергі туғызатын нақты факторларды нақты анықтау.

Инновациялық үдерісті талдау нақты инновациялық қызметке мүмкіндік туғызатын немесе кедергі болатын барлық факторларды есепке алудың қиын екені туралы қорытынды жасауға негіз береді. Мысалы, мінез-құлық бағытындағы факторларды негізінен инновациялық үдеріске қатысушылардың әлеуметтік-психологиялық мінездемелері тұрғысынан талдайды, менеджментті жақтаушылар – жүйенің ұйымдас-тырушылық басқару мінездемелері тұрғысынан және т.б. Инновациялардың келтірілген жіктелуі жаңа енгізулер үдерістері әртүрлі және өздерінің сипаттарына байланысты жіктеледі деген қорытынды жасауға мүмкіндік береді,

сәйкесті түрде оларды ұйымдастыру нысандары, көлемдігі, инновациялық қызметке әсер ету тәсілдері де алуан түрлілігімен ерекшеленеді. Инновациялар дамуына түрткі болған негіз, бірінші кезекте, нарықтық бәсекелестік болып саналады. Өнім өндірушілер мен тұтынушылар тозған техника мен технологияны пайдалану үдерісінде әр түрлі деңгейде шығын көреді, нәтижесінде инновациялар негізінде өндіріс шығындарын қысқартуға тура келеді. Тиімді инновацияларды алғашқы болып меңгерген кәсіпкерлік компаниялардың өндіріс шығындарын және сәйкесті түрде өткізілетін тауарлардың (өнімнің, қызметтің) құнын төмендету мүмкіндіктері бар, олар ұқсас тауарларды (өнімді, қызметті) ұсынатын фирмалармен бәсекелестік күресте өз бағыттарын бекітіп алады. Сонымен, инновациялық қызмет кәсіпорындардың бәсекелестік күресте өзін жеңімпаз ретінде болуына мүмкіндік туғызады.

Осы анықтамаға көзқарастарын жүйелеу инновациялық дамуға тән біртұтас, келесі түрді қабылдайтын белгілерді/тәсілдерді анықтауға мүмкіндік береді [3]:

- Бұл кәсіпорынның инновациялық саласын үнемі жетілдіруден тұратын мақсатты үрдіс.

- Инновациялар компаниялардың барлық салаларында жүзеге асырылуда.

-Сауда салаларының кәсіпорындары маркетингтік және өнім инновациялары есебінен дамуда.

- Инновациялық дамуды мүдделі мамандардың тұлғасы/тобы бақылауы тиіс.

Инновациялық үдерістерді

ұйымдастырудың нақты формаларының әр түрлілігіне қарамастан, келесідей негізгі түрлерін атауға болады: әкімшілік-шаруашылық, бағдарламалық-мақсаттық, кооперативтік-мақсаттық, бастамашылық.

Инновацияларды дамыту мемлекет пен бизнес тарапынан ғылыми-зерттеу жұмысын қолдауға, жас ғалымдар мен жаңашылдарға арналған арнайы білім беру бағдарламаларын жасауға және олар инновациялық технологияларды әзірлей алатын кеңістіктерге тікелей байланысты.

Экономиканың қай саласы болса да, кәсіпорын қызметі қаржысыз дамымайды. Оны іздеу, толықтыру мүмкіндіктері түрліше қиындықтар кездеседі. Кәсіпорын экономикасын дамытуда ішкі қаржының маңызды екені белгілі, бірақ, ол жеткіліксіз болып отырғандықтан, осыған байланысты шетел қаржыларын тарту басты мақсатқа айналуда. Қазіргі уақытта шетелдік инвестицияларды тиімді пайдалану жолдары тұрақты іске айналды. Қазақстандағы инвестиция туралы саясат шетел капиталын көбірек тартуға бағытталған. Бәсекеге қабілетті экономиканы қалыптастыру үшін ұзақ мерзімді негізде инновацияға бағытталатын орасан зор қаржы ресурстары индустриаландыру. Жаңа жаһандық қаржыландыруды тарту мүмкіндіктерінің төмендеуіне әкелді. Ішкі қаржыландыру көздерінің жетіспеушілігі, сыртқы қаржыландыру көздерінің қысқаруы, банк жүйесінің жеткіліксіз дамуы, қор нарығының айтарлықтай дамуы экономиканың нақты секторының қаржы ресурстарына

қажеттіліктерін қанағаттандыру мүмкіндіктерін едәуір шектейді [4]. Инвестициялық саясатты дұрыс жүзеге асыру, кәсіпорындардың дамуына жағдай жасап, жұмысқа орналастыру, олардың қал-ахуалының жақсар-туымен тікелей байланысты. Қазақстандық өнімді шығаруға,

өндірісті дамытуға керекті инвестиция табу - әр бір кәсіпорынның дәрежесін көтерумен қатар, өңірлерде жұмысқа орналасуға мүмкіндік тудырып, жұмыссыздық санын азайтады.

Әдебиеттер тізімі:

1. Мұқтарова Қ.С., Мылтықбаева А.Т. Инвестициялық жобаларды басқарудың теориясы мен әдістемесі.- Оқу құралы.- Алматы, 2023
2. Киселева О.Н. Организационно-управленческие инновации как фактор развития предприятия: монография. Саратов: Изд-во СГТУ им. Ю.А. Гагарина, 2016. 187 с.
3. Климова Л.А. Инновационное развитие предприятия: [монография].– Могилев : Беларус.-Рос. ун-т, 2017. – С. 43
4. Nurgaliyeva A., Zeinullina A., Nurbayeva G., Serekbayeva B., Bolsynbekova G. Evaluating the effectiveness of using financial resources aimed at innovative industrialization «Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы», № 1-2021

References:

1. Mұqtarova Қ.S., Myltykbaeva A.T. Investicijalyk zhubalardy basqarudyn teorijasy men әdistemesi.- Оқу құралы.- Almaty, 2023
2. Kiseleva O.N. Organizacionno-upravlenneskie innovacii kak faktor razvitija pred-prijatija: monografija. Saratov: Izd-vo SGTU im. Ju.A. Gagarina, 2016. 187 s.
3. Klimova L.A. Innovacionnoe razvitie predpriyatija: [monografija].– Mogilev : Belarus.-Ros. un-t, 2017. – S. 43
4. Nurgaliyeva A., Zeinullina A., Nurbayeva G., Serekbayeva B., Bolsynbekova G. Evaluating the effectiveness of using financial resources aimed at innovative industrialization «Қазақстан Respublikasy Ұлттық ғылым akademijasynuң Habarshysy», № 1-2021

Автор туралы мәлімет/Сведение об авторе/Information about the author

Болсынбекова Гульнара Абылхаковна

Лауазымы: PhD, бизнес және басқару кафедрасының аға оқытушысы, Alikhan Bokeikhan University

Пошталық мекен-жайы: 071400 Республика Казахстан г. Семей, Бозтаев көшесі 17 Г

Ұялы тел. 8 701 343 97 11

e-mail: bolsynbekovag@mail.ru

Болсынбекова Гульнара Абылхаковна

Должность: PhD, старший преподаватель кафедры бизнес и управление , Alikhan Bokeikhan University

Адрес: 071400 Республика Казахстан г. Семей, ул.Бозтаева 17 Г

Сот.тел. 8 701 343 97 11

e-mail: bolsynbekovag@mail.ru

Bolsynbekova Gulnara Abylkhakovna

Position: PhD, senior lecturer at the Department of Business and Management ,Alikhan Bokeikhan University

Address: 071400 Republic of Kazakhstan, Semey, Boztaev St. 17G

Mob.Phone: 8 701 343 97 11

e-mail: bolsynbekovag@mail.ru